

MÁJOVÝ
SEN



/ chybí začátek /

tak s rozličným voněním,
k tomu i s utěšeným zpíváním,
že jest toho příliš dosti bylo,
by se to v samém ráji dalo.
Tak jsme všickni o to myslili,
bychom tuto věčně byli
a brž i zjevně mluviec k tomu:
„Muož-li býti kde veselejší komu?“
I pravili všichni, že nemuože.
Budiž tobě chvála z toho, milý Bože,
žes nám dal v tomto světě radost,
ješto obživuje naši mladost!
Jediné po smrti daj přijíti k milosti
a pojmi nás do věčné radosti,
tehdy bude všeho více než dosti!
Navrátím se k řeči této:
Když se jest počínalo léto
a všeliké koření již obžívalo,
všudy se již všecko zelenalo,
jakožto milý Pán Buoh zpusobil
ten čas, jako by se svět znova zrodil,
a jakožto měsíce máje vzdy bývá,
kdež svět jako znova obžívá.
Toho přeutěšeného máje
jest na světě dosti ráje
od lidi i od všelikých zvířat,
od králuov, od pánuov i od knížat,
od ptactva i ode všech živluov,
i ode všech veselých, čistých časuov,
jakož to všichni lidé muožte znáti,
kteří veselého světa užíváte.
A tak při tom toho nyní nechám,
než příhodu svú poviem vám:
Když sem byl ustal v kratochvíli
a jiní se ote mne rozešli byli,
i jidech do pokoje svého,
když již tu nebylo žádného.
I lehnu do lože svého,
dosti bohatě ustlaného
kmenty, damašky i zlatohlavy.
Jakž doležech, poobrátilv hlavy,
a to k pravé (abych usnul) straně,

uda mi se spáti velmi náramně.
Tu poče mi se ve snách zdáti

/ vyříznuté listy /

Tu mi jest hned ruky podala
a podavši i přistúpila,
objavši mě mile i políbila
a polbivši takto mluvila:
PANÍ MLUVÍ: „Teď jsi nyní se mnú, muoj milý,
Přijde-li kto, běda nám! [sám.
Hádaj, co by myslili sobě?
Vieť Buoh, že sem přišla k tobě
dobrým umyslem, nebť věrně z srdce přeji
a téhož se zase od tebe naději!“

„Ó má najmilejší, krásná paní,
já sem se zapálil v tvém milování,
že hořím právě jako v peci!
Prosím tvé milosti, rač se svléci
a lehnúti ke mně sem!
Pustím tě pryč přede dnem,
a ještě dobře před svítáním,
žeť já ty všecky přeráním,
ktož by tvé pověsti strážce byli,
žeť nic neustřehú, byť se zpadati měli!
A že budem zatím kratochvíli míti,
jakž jedno sami budem chtíti.
Tu tepruv milost srovnáme s milostí
a naobjímáme se do sytosti
a budem veselé spolu ploditi
i všecko, což sluší k milosti, působiti.
Nevzal bych za to jmění všeho světa,
budu-li tě míti vedlé svého boka!
Protož svlec se a lehni, mé utěšenie,
chceš-li, ať neumru ohněm pravého milování!“
PANÍ MLUVÍ: „Ó milý Bože, blázná takového,
kteréhož sem zvolila za milého!
By byl múdřý, nikdy by o to nestál,
aby mi mú milú čest odjal,
kteréz sem svěřila jako ctnému,
a ne jako lotru všetečnému!
Že mě chceš lúpiti ze cti bez lítosti,
buď Bohu žel mé milosti,

kterůž sem já k tobě měla
a tě ve cti věrně milovati chtěla!
A tys pak nestydatý člověk,
že chceš mi zkaziti muoj mladý věk,
neohlédaje se na mé urozenie
i na mú krásu, i na mé jménie,
na mú víru, i na mú čest,
kteráž mi nadevšecko milá jest.
Nebo čemu bych já na světě byla,
když bych od tebe cti zbyla?
Již by má krása platila málo,
kdyby mi se tak dalo,
jakož tvé bláznovství žádá
a mne cti mé zbaviti strádá.
Ješto by mi žádným zbožím nenahradil
(když by mě toho klénotu zbavil)
to, což by mi vzal malú věcť,
by se chtěl pro mě den ote dne séci
a mohl pobiti vešken svět —
když by mi vzal mé cti květ.
Tak by tvá žádost netrefná způsobila,
že bych sobě i všem v ohyzdu byla
a smála bych jednu věc učinila:
hned bych potud s tebu nemluvila
nechajíc tě v tom ustlání,
aby uměl panny, paní
jinak ctíti, kteráž se svěťí!
A smála bych šla hned ze dveří
a potud tebe prázdna byla,
když jest má čest nemilá!“
PANÍ MLÁDENEC: „Má najmilejší, proč tak mluvíš?
Div jest, že mě tú řečí nezabíš!
Toť na mě právě hrom zjasna udeřil,
že bych tomu byl nevěřil,
abych měl dojiti této trti.
Nadál bych se spíše smrti!
A aby měla mysliti sobě,
abych já měl tvú čest tobě
nejméně čím zkaziti —
račiž mi, má milá, jistě věřiti,
že bych radši stokrát umřel,
nežli o to se pokusiti chtěl!
A nevím, proč mi blázný dáváš?
Však ty svú čest v své moci máš
a té chovaj, jak ty koli ráčíš!
Proto věřím, že se nerozpačíš
a své víry také nezměníš,
ani slov svých proměníš,
s kterýmiž jsi k loži přistúpila.
Však vím, že pomníš, cos mluvila.
Ač sem to rád velmi slyšel,
ale byl bych se prvé nadál
smrti náhlé, i něco více,
než sem tě uhlédal před sebu stojíce
tak přepěkné stvořenie,
pro něž sem již v utěšenie.
Takéť sem byl v strachu dosti
a to jest svědomo tvé milosti.
Protož, prosím, nemysl toho,
činš mi tím smutku mnoho!

A rač ještě poslyšeti,
coť chci tepruv pověděti:
Prosím, paní najmilejší,
jako tvooj ten najvěrnější,
kohož ty pravíš, že v srdci máš,
že mi toho užiti dáš!
A nechajíc všeho zdráhaní
lehni, má najmilejší paní!
A lehni, mé najmilejší srděčko,
lehni, má přepěkná ženčičko!
A lehni, má najkrazší ruože,
neb mé srdce bez tebe býti nemuože!
Svlec se a lehni, má holubičko,
a polež mnoho neb maličko —
to buď všecko již při tvé vůli!
A což ty rozkážeš koli,
dokudž sem živ, tak má býti,
co chceš koli, to budeš mřti
ote mne, a nic jiného,
podlé vuole srdce tvého!
A toť připovídám tobě,
žeť tě na vieru beru sobě
do tohoto lože všeho!
A jsem-li syn otce ctného,
a k tomu pod svú cť a vierú,
i na svú duši to já beru,
žeť nic nepřekazím proti tvé vůli,
než tak se zachovám, jak kážeš koli!
A bychť měl i hrdlo ztratiti...“

| chybí list |

MLÁDENEC MLUVÍ: K tomu já svolich bez rc
a řka: „Když tvá milost ráci
mně věřiti tak mnoho,
lečť živ nebudu, zaslůžimť toho!
A k tomu se vše státi má,
čehožkoli tvá milost žádá!“
A než tu řeč právě dokonach,
že ji hned nahú uhlédach
tak, jakž ji máte urodila.
Co jest tepruv pěkná byla!
Ani čtal, ani jakž živ vídal,
ani živý člověk kdy slychal
o člověku takovém,
tak uslechtilém a tak pěkném!
Žádný neumí vymluviti,
co jest krásy mohla mřti!
Od vrchu hlavy i všecko tělo
žádné vady na sobě nemělo.
Ni živého, ani malovaného
neviděl člověka takového
nižádný živý, ani také já!
Buď žel, že jest kdy smrtnědná!
Já sem myslil sobě tak,
že jest najevě, myslé však
a nemoha dočekati, aby lehla ke mně,
div se srdce nerozpučilo ve mně
celú hořící milostí pravú,
vida tak čistú ženu, zdravú.

kterůž sem já k tobě měla
a tě ve cti věrně milovati chtěla!
A tys pak nestydatý člověk,
že chceš mi zkaziti muoj mladý věk,
neohlédaje se na mé urozenie
i na mú krásu, i na mé jménie,
na mú víru, i na mú čest,
kteráž mi nadevšecko milá jest.
Nebo čemu bych já na světě byla,
když bych od tebe cti zbyla?
Již by má krása platila málo,
kdyby mi se tak dalo,
jakož tvé bláznovství žádá
a mne cti mé zbaviti strádá.
Ješto by mi žádným zbožím nenahradil
(když by mě toho klénotu zbavil)
to, což by mi vzal malú věcť,
by se chtěl pro mě den ote dne séci
a mohl pobiti vešken svět —
když by mi vzal mé cti květ.
Tak by tvá žádost netrefná způsobila,
že bych sobě i všem v ohyzdu byla
a smála bych jednu věc učinila:
hned bych potud s tebou nemluvila
nechajíc tě v tom ustlání,
aby uměl panny, paní
jinak ctíti, kteráž se svěťí!
A smála bych šla hned ze dveří
a potud tebe prázdna byla,
když jest má čest nemilá!“
PANÍ MLÁDENEC: „Má najmilejší, proč tak mluvíš?
Div jest, že mě tú řečí nezabíš!
Toť na mě právě hrom zjasna udeřil,
že bych tomu byl nevěřil,
abych měl dojtí této trti.
Nadál bych se spíše smrti!
A aby měla mysliti sobě,
abych já měl tvú čest tobě
nejméně čím zkaziti —
račiž mi, má milá, jistě věřiti,
že bych radši stokrát umřel,
nežli o to se pokusiti chtěl!
A nevím, proč mi blázný dáváš?
Však ty svú čest v své moci máš
a té chovaj, jak ty koli ráčíš!
Proto věřím, že se nerozpačíš
a své víry také nezměníš,
ani slov svých proměníš,
s kterýmiž jsi k loži přistúpila.
Však vím, že pomníš, cos mluvila.
Ač sem to rád velmi slyšel,
ale byl bych se prvé nadál
smrti náhlé, i něco více,
než sem tě uhlédal před sebu stojíce
tak přepěkné stvořenie,
pro něž sem již v utěšenie.
Takéť sem byl v strachu dosti
a to jest svědomo tvé milosti.
Protož, prosím, nemysl toho,
činš mi tím smutku mnoho!

A rač ještě poslyšeti,
coť chci tepruv pověděti:
Prosím, paní najmilejší,
jako tvooj ten najvěrnější,
kohož ty pravíš, že v srdci máš,
že mi toho užiti dáš!
A nechajíc všeho zdráhaní
lehni, má najmilejší paní!
A lehni, mé najmilejší srděčko,
lehni, má přepěkná ženčičko!
A lehni, má najkrazší ruože,
neb mé srdce bez tebe býti nemuože!
Svlec se a lehni, má holubičko,
a polež mnoho neb maličko —
to buď všecko již při tvé vůli!
A což ty rozkážeš koli,
dokudž sem živ, tak má býti,
co chceš koli, to budeš mřti
ote mne, a nic jiného,
podlé vuole srdce tvého!
A toť připovídám tobě,
žeť tě na vieru beru sobě
do tohoto lože všeho!
A jsem-li syn otce ctného,
a k tomu pod svú ctí a vierú,
i na svú duši to já beru,
žeť nic nepřekazím proti tvé vůli,
než tak se zachovám, jak kážeš koli!
A bychť měl i hrdlo ztratiti...“

| chybí list |

MLÁDENEC MLUVÍ: K tomu já svolich bez rc
a řka: „Když tvá milost ráci
mně věřiti tak mnoho,
lečť živ nebudu, zaslůžimť toho!
A k tomu se vše státi má,
čehožkoli tvá milost žádá!“
A než tu řeč právě dokonach,
že ji hned nahú uhlédach
tak, jakž ji máte urodila.
Co jest tepruv pěkná byla!
Ani čtal, ani jakž živ vídal,
ani živý člověk kdy slychal
o člověku takovém,
tak uslechtilém a tak pěkném!
Žádný neumí vymluviti,
co jest krásy mohla mřti!
Od vrchu hlavy i všecko tělo
žádné vady na sobě nemělo.
Ni živého, ani malovaného
neviděl člověka takového
nižádný živý, ani také já!
Buď žel, že jest kdy smrtnědná!
Já sem myslil sobě tak,
že jest najevě, myslé však
a nemoha dočekati, aby lehla ke mně,
div se srdce nerozpučilo ve mně
celú hořící milostí pravú,
vida tak čistú ženu, zdravú.